

Onderliggende berekening o.b.v. ingezetenen 40% + aandeel Natuur behouden

Huidige toedelingspercentages volgens de methode Delfland

Met ingang van 1 januari 2022 heeft WSRL onderstaande toedelingspercentages vastgesteld. Deze percentages zijn bepaald volgens de methode Delfland.

Categorie	Toedelingspercentage
Ingezetenen	50,00 %
Gebouwd	44,79 %
Ongebouwd (niet zijnde natuurterreinen)	5,13 %
Natuur	0,08 %

Kostentoedeling o.b.v. gebiedskenmerken

Voor de nieuwe watersysteemheffing (onderdeel nieuwe belastingstelsel) wordt de toedeling van de watersysteemkosten gemaakt op basis van een aantal kengetallen. Deze kengetallen zijn gebaseerd op de Begroting 2026, inwonersaantallen gemeenten per 30-9-2025 en oppervlakten aanslagoplegging 2025.

Kengetallen		
Aantal inwoners	# inw	246.000
Oppervlakte	Ha	41.277
Ongebouwd	Ha	28.619
Natuur	Ha	4.152

Gebiedskenmerken		
Inwonerdichtheid	Inw/km ²	596
Ongebouwd	Ha/1.000 inw	116,3
Natuur	Ha/1.000 inw	16,9

De nieuwe toedelingsverordening wordt bepaald met behulp van regressielijnen. Doel is dat de nieuwe methode (op basis van gebiedskenmerken) percentages oplevert die vergelijkbaar zijn met de uitkomsten van de oude methode Delfland. De categorie Gebouwd fungeert daarbij als rekenkundige sluitpost.

Er wordt onderscheid gemaakt tussen een tarief voor woningen en niet-woningen, in verband met de sterk verschillende WOZ waardeontwikkeling.

Aandeel Ingezetenen

De toedeling aan Ingezetenen hangt af van de gemiddelde inwonerdichtheid (per km²) binnen het taakgebied wegenbeheer. De bandbreedtes zijn:

- Inwonerdichtheid <500: toedelingspercentage minimaal 20% en maximaal 30%;

- Inwonerdichtheid 500-1000: toedelingspercentage minimaal 31% en maximaal 40%;
- Inwonerdichtheid >1000: toedelingspercentage minimaal 41% en maximaal 50%.

In het provinciaal Reglement voor WSRL is vastgelegd dat het Algemeen Bestuur de mogelijkheid heeft om het ingezetenen-percentage met 10% extra te verhogen.

Er wordt geen gebruik gemaakt van de mogelijkheid in het provinciaal Reglement voor WSRL om het ingezetenenpercentage met 10% extra te verhogen. Het maximum van het ingezetenenpercentage, dat ongemotiveerd gebruikt kan worden op basis van de inwonerdichtheid, wordt meegenomen.

<i>Inwonerdichtheid</i>	<i>Toedelingspercentages</i>	<i>Huidig toedelingspercentage</i>	<i>Voorstel nieuw toedelingspercentage</i>
596 Categorie 500-1000	31% - 40% Inclusief mogelijkheid AB: 31% - 50%	50%	40%

Aandeel Ongebouwd

Om het toedelingspercentage voor de categorie Ongebouwd te bepalen, is gebruikgemaakt van een regressielijn. Deze regressielijn is vastgesteld in het onderzoek 'Onderzoek naar gebiedskenmerken' (zie bijlage). De berekening is gebaseerd op een machtsfunctie. Dat betekent dat het aandeel sneller stijgt naarmate het gebiedskenmerk toeneemt.

$$\text{Percentage Ongebouwd} = 0,000\,002 * \left(\frac{\text{ha ongebouwd}}{1000 \text{ inwoners}} \right)^{2,12}$$

De ongebouwd dichtheid is het gebiedskenmerk dat het rekenkundige kostenaandeel van de categorie bepaalt.

<i>Gebiedskenmerk Ongebouwd</i>	<i>Huidig toedelingspercentage</i>	<i>Berekend nieuw toedelingspercentage</i>	<i>Afwijking</i>
116,3 (ha/1.000 inw)	5,13%	4,79%	- 0,34%

Conform de regeling van de watersysteemheffing biedt het provinciaal Reglement van bestuur ruimte om het kostenaandeel Ongebouwd met maximaal 25% te verhogen of te verlagen. Deze bandbreedte geeft het bestuur ruimte om te beoordelen of het rekenkundig resultaat voldoende aansluit bij het profijtprincipe: de mate waarin een categorie voordeel heeft van de uitvoering van de taak.

<i>toedelingspercentage</i>	<i>Bestuurlijke bandbreedte - 25%</i>	<i>Bestuurlijke bandbreedte + 25%</i>
4,79%	3,59%	5,99%

In deze variant wordt het aandeel Ongebouwd op de rekenkundige uitkomst gehandhaafd.

Aandeel Natuur

Voor de categorie Natuur is, net als bij Ongebouwd, een regressielijn gebruikt om het toedelingspercentage te bepalen. Deze regressielijn is gebaseerd op een machtsfunctie.

Hierdoor stijgt het aandeel sneller wanneer het gebiedskenmerk (de hoeveelheid natuur per 1.000 inwoners) groter wordt.

$$\text{Aandeel Natuur} = 0,000\ 0066 * \left(\frac{\text{ha natuur}}{1000 \text{ inwoners}} \right)^{1,8}$$

De natuur dichtheid is het gebiedskenmerk dat het rekenkundige kostenaandeel van de categorie bepaalt.

<i>Gebiedskenmerk Natuur</i>	<i>Huidig toedelingspercentage</i>	<i>Berekend nieuw toedelingspercentage</i>	<i>Afwijking</i>
16,9 (ha/1.000 inw)	0,08%	0,11%	0,03%

Conform het provinciaal Reglement van bestuur mag het Algemeen Bestuur het kostenaandeel voor Natuur met maximaal 25% verhogen of verlagen. Deze bandbreedte geeft ruimte om te beoordelen of het rekenkundige percentage past bij het werkelijke profijt dat natuurterreinen hebben van het wegenbeheer.

<i>toedelingspercentage</i>	<i>Bestuurlijke bandbreedte - 25%</i>	<i>Bestuurlijke bandbreedte + 25%</i>
0,11%	0,08%	0,14%

In deze variant wordt het aandeel Natuur op 0,08% behouden, conform de kostentoedeling bij de huidige methode Delfland.

Het gebruik van de bestuurlijke bandbreedte van +/- 25% dient onderbouwd te worden met steekhoudende argumenten op basis van de gebiedskenmerken van het waterschap.

De argumentatie die kan worden gebruikt bij het verlagen van het aandeel Natuur is:

- Het beheerplan Wegen WSRL benadrukt dat het waterschap wegen beheert om veilig gebruik en bereikbaarheid te garanderen, vooral voor agrarisch verkeer, bewoners en recreatie (hoofdstuk 5.1 en 5.2). Natuurterreinbeheerders gebruiken deze wegen incidenteel voor onderhoud, niet voor intensieve transportstromen zoals landbouw of logistiek. Risicogestuurd beheer (hoofdstuk 5.2) geeft prioriteit aan druk belaste wegen; natuurterreinen vallen meestal in de categorie laagbelaste wegen, wat betekent dat hun gebruik nauwelijks invloed heeft op onderhoudskosten.
- Het algemeen belang is dat er een goede ontsluiting is, en daar maken voornamelijk de ingezetenen gebruik van.
 - Argument: Het profijtprincipe uit de Waterschapswet rechtvaardigt een lager aandeel, omdat gebruik en economisch voordeel minimaal zijn. -> Proportionaliteitsbeginsel
- Veel natuurterreinen hebben eigen paden en infrastructuur, waardoor afhankelijkheid van waterschapswegen beperkt is. Het beheerplan noemt samenwerking bij bermbeheer en groenonderhoud (p. 22), taken die natuurbeheerders vaak zelf uitvoeren.
 - Argument: Door eigen beheer en gedeelde onderhoudstaken ontlasten natuurbeheerders het waterschap, wat lagere kosten rechtvaardigt.

Uitkomsten variant

Onderstaand overzicht toont de nieuwe toedelingspercentages die volgen uit deze variant. De percentages voor Ingezetenen, Ongebouwd en Natuur zijn eerder toegelicht. De categorie Gebouwd fungeert als rekenkundige sluitpost.

<i>Categorie</i>	<i>Huidig toedelings- percentage</i>	<i>Nieuw toedelings- percentage</i>	<i>Afwijking</i>
Ingezetenen	50,00 %	40,00 %	-10,00 %
Gebouwd	44,79 %	55,13 %	10,34 %
Ongebouwd	5,13 %	4,79 %	-0,34 %
Natuur	0,08 %	0,08 %	0,00 %

*Voorbeeldaanslagen***Voorbeeldaanslagen inclusief wegentaak (gebied de Alblasserwaard en de Vijfheerenlanden)**

Belasting	Aanslag 2026 Methode Delfland	Aanslag 2026 Methode gebieds- kenmerken	Vershil %	Vershil €
Meerpersoonshuishouden (huurwoning) Ingezetene, met 3 v.e.	€ 435	€ 424	-2,6%	-€ 11
Eenpersoonshuishouden (huurwoning) Ingezetene, met 1 v.e.	€ 282	€ 271	-3,9%	-€ 11
Meerpersoonshuishouden (eigen woning) Ingezetene, met 3 v.e. en WOZ-waarde van € 370.000.	€ 631	€ 629	-0,2%	-€ 2
Eenpersoonshuishouden (eigen woning) Ingezetene, met 1 v.e. en WOZ-waarde van € 370.000.	€ 479	€ 477	-0,4%	-€ 2
Meerpersoonshuishouden (eigen woning) Ingezetene, met 3 v.e. en WOZ-waarde van € 600.000.	€ 753	€ 757	0,6%	€ 4
Eenpersoonshuishouden (eigen woning) Ingezetene, met 1 v.e. en WOZ-waarde van € 600.000.	€ 601	€ 605	0,7%	€ 4
Glastuinbouwbedrijf WOZ-waarde € 1.500.000, 2 hectare ongebouwd, 3 v.e.	€ 1.311	€ 1.347	2,8%	€ 36
Agrarisch bedrijf Opstallen met WOZ waarde € 520.000, 60 hectare ongebouwd en 3 v.e.	€ 9.146	€ 9.084	-0,7%	-€ 62
Melkveebedrijf WOZ-waarde € 400.000, 40 hectare ongebouwd, 3 v.e.	€ 6.202	€ 6.162	-0,6%	-€ 40
Natuurterreinbeheerder	€ 10.160	€ 10.160	0,0%	€ 0

1.000 hectare ongebouwd				
Groothandel WOZ-waarde € 2.700.000, 10 v.e.	€ 2.193	€ 2.262	3,1%	€ 69
Voedingsmiddelenproducent WOZ-waarde € 13.500.000, 450 v.e.	€ 41.476	€ 41.821	0,8%	€ 345

Analyse voorbeeldaanslag:

- Personen in een huurwoning gaan er in deze variant op vooruit ten opzichte van de huidige methode Delfland.
- Het voordeel bij ingezetenen wordt gecompenseerd bij gebouwd, waardoor bedrijven (met name glastuinbouw en groothandel) en percentueel gezien op achteruit gaan.